

Перепелюк Т. Д. кандидат психологічних наук, доцент, Уманський державний педагогічний університет імені Павла Тичини
<https://orcid.org/0000-0001-6313-2279>

НОВІТНІ ІНФОРМАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ ЯК МЕТОД ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ

Швидкий розвиток технічних і програмних можливостей персональних комп'ютерів, розповсюдження інноваційних креативних технологій створюють реальні можливості для їх використання в системі освіти з метою розвитку творчого потенціалу учня та забезпечення наступності навчання між різними ланками навчально-виховних закладів освіти.

З огляду на це комп'ютерні технології є ефективним засобом підвищення інтересу учнів до навчання, а в руках умілого вчителя це потужний інструмент для підвищення мотивації уроку, вироблення у школярів уміння здобувати знання самостійно.

Ключові слова: *учень; новітні інформаційні технології; навчальний процес; творчий потенціал; пізнавальні сфери розвитку особистості.*

Постановка проблеми. Сучасне суспільство стає більш динамічним, воно прагне отримати більше інформації, щоб удосконалитися самому і змінювати світ навколо. Бурхливий розвиток інформаційних технологій та впровадження їх у різні сфери життя торкаються й освіти, а тому ставлять перед школою одне з основних завдань: доцільне використання ІКТ на уроках та формування інформаційної культури сучасних учителів та школярів. Комп'ютерні (нові інформаційні) технології навчання – це процес підготовки і передачі інформації, засобом здійснення яких є комп'ютер. Таким чином, інформаційно-комунікаційна технологія навчання (ІКТ) – це сукупність педагогічних методів і прийомів, спрямованих на реалізацію навчальної мети шляхом використання комп'ютерних мереж, що максимально забезпечує ефективність навчального процесу. Сучасні інформаційні освітні технології стають потужним багатофункціональним засобом навчання. Їхнє використання допомагає учневі орієнтуватися в інформаційному середовищі, прищеплює школярам інформаційну культуру. Швидкий розвиток технічних і програмних можливостей

персональних комп'ютерів, розповсюдження інноваційних креативних технологій створюють реальні можливості для їх використання в системі освіти з метою розвитку творчого потенціалу учня та забезпечення наступності навчання між різними ланками навчально-виховних закладів освіти.

З огляду на це комп'ютерні технології є ефективним засобом підвищення інтересу учнів до навчання, а в руках умілого вчителя це потужний інструмент для підвищення мотивації уроку, вироблення у школярів уміння здобувати знання самостійно.

Сучасна початкова школа також діє в умовах швидкого розвитку науки, зростання обсягу нової інформації. Саме вона, на думку Ю. Бабанського, повинна «підготувати активних, самостійних людей, які б мали високі творчі здібності та володіли певними якостями: уміли самостійно критично та творчо мислити; знаходили шляхи вирішення проблеми; грамотно опрацьовували інформацію; удосконалювали розвиток особистої моральності, інтелекту, культурного рівня» [1].

Питання психології

Аналіз основних досліджень і публікацій. Зарубіжна школа накопичила значний досвід використання комп'ютерів у навчанні молодших школярів. Як свідчать дослідження, проведені у школах Канади, США, Франції, «комп'ютер на уроках у початковій школі подвоює час довільної уваги в учнів (20 хвилин замість 10 на традиційному уроці), а ігровий аспект часто сприяє кращому сприйняттю моделі учнями або осмисленню необхідності застосування алгоритму». Д. Г. Клементс вважає, що комп'ютер сприяє розвитку розумових здібностей, творчого нестандартного мислення у вирішенні завдань, підвищує інтерес до навчання, сприяє набуттю знань і умінь, розкриває привабливі сторони різних галузей науки. Отже, комп'ютер надає нові можливості для розвитку здібностей дитини, активно включає її у навчальний процес, підвищує зацікавленість, сприяє кращому засвоєнню навчального матеріалу [2, 3].

Наразі у фаховій літературі, на сторінках періодичної преси відбувається дискусія щодо визначення сутності ІКТ на уроках та цінності нових форм занять для навчання, розвитку й виховання учнів. Тож, зокрема, О. Антипова, В. Паламарчук, Д. Рум'янцева зазначили, що «нестандартний урок як своєрідне педагогічне явище стрімко розвивається, постійно набуваючи нових рис. Він – дитя перебудови суспільства і школи, і доля його пов'язана з долею цього процесу» [3, 67].

У процесі навчання важлива не інформаційна технологія сама собою, а те, наскільки її використання реалізує досягнення освітніх цілей. Власне кажучи, нині освіта стоїть перед важливим завданням: навчитися правильно, оптимально й без шкоди для здоров'я застосовувати комп'ютер [4, 42].

Сучасна позиція провідних психологів і педагогів (О.К. Тихомиров, Ю.І. Машбиць, В.В. Рубцов, Б.С. Гершунський та ін.) полягає в тому, що ЕОМ розглядається не тільки як засіб обробки інформації, але і як засіб впливу на психіку людини. Комп'ютеризація в загальному соціальному

розумінні повинна зробити працю людини більш продуктивною, підвищити її творчий зміст, сприяти всебічному розвитку особистості.

Вивчивши теоретичні положення наукових досліджень педагогів і психологів, можна зробити висновок, що використання ІКТ на уроці робить його нестандартним, інформаційно і науково наповненим, цікавим, сучасним. Зважаючи на загальноприйнятту психолого-педагогічну думку та власний досвід, вважаю, що урок з використанням ІКТ сприяє розвитку пізнавальної активності особистості, що виражається у здатності активізувати її природні задатки і здібності, умінні креативно мислити, генерувати ідеї за умови відповідної мотивації та високого розвитку психічних процесів.

Мета статті полягає у вивченні ефективності використання ІКТ на інтегрованих уроках «Я досліджую світ» в початкових класах для розвитку розумової, емоційної, пізнавальної сфер молодшого школяра.

Відповідно до окресленої мети основними **завданнями** є аналіз науково-методичної психолого-педагогічної літератури; з'ясувати місце ІКТ на різних етапах сучасного інтегрованого уроку «Я досліджую світ» у початковій школі; вказати на доцільність використання ІКТ у традиційній схемі «учитель – учень – підручник» та введення нової ланки – комп'ютера.

Методи дослідження: емпіричні методи дослідження: анкетування та тестування, які були розроблені відповідно до мети дослідження та до змісту програмного матеріалу навчальної дисципліни. Отримані результати подані за допомогою статистичних, табличних та графічних методів. Кількісні показники результатів дослідження дали можливість виявити наявність певних залежностей між досліджуваними факторами, що дало підставу використати статистичні методи ранжування і групування.

Питання психології

Виклад основного матеріалу. Основна ідея дослідження полягає у тому, що під час проведення уроків з використанням ІКТ поєднуються індивідуальні та групові форми роботи, формується в учнів позитивна мотивація до результативного співробітництва, що сприяє активізації пізнавальних здібностей учнів, стимулює процес їхнього мислення.

На нашу думку, будь-яка школа починається з уроку. Від нього залежить усе: отримання і засвоєння нових знань, гармонійний всесторонній розвиток особистості школяра, культура, доброзичливість у взаєминах між учнями, вчителями і батьками. Час вносить корективи в структуру і типологію уроку, в методи і засоби навчання. Запровадження інформаційно-комунікаційних технологій у початковій школі – це не данина моді, а сьогодення. Необхідно враховувати, що до школи приходять нові покоління дітей, які живуть в інформаційному, динамічному, емоційно напруженому середовищі.

Оскільки сучасні діти живуть у безперервному потоці інформації, у практиці творчі вчителі намагаються відмовлятися від проведення стандартних уроків, прагнуть навчити дітей неформально зачувати поняття, закони, а глибоко осмислювати внутрішню сутність знань і вмінь, щоб творчо застосовувати ці знання на практиці для вирішення проблем, які постійно ставить перед людиною життя. Сьогодні вже очевидно, що вчитель, який проводить урок за допомогою мультимедійного проектора, електронної дошки та комп'ютера, використовує на уроці та під час підготовки до нього ресурси Інтернету, має якісні переваги перед колегою, який користується «крейдевою технологією». Використання ІКТ в освіті має бути спрямоване на розвиток людини сучасного інформаційного суспільства, і саме школа має вчити користуватися необмеженим джерелом інформації – Інтернетом.

Прихід сучасних мультимедійних технологій дозволив поставити на потік

виготовлення комп'ютерних навчальних інтегрованих середовищ, які через їх освоєння дозволяє дитині в індивідуальному темпі, наочно, з великою мотивацією освоювати ту або іншу предметну галузь [2, 49].

Розглянемо детальніше використання ІКТ на інтегрованих уроках «Я досліджую світ». Одним із завдань цього предмета є формування цілісного образу світу, виховання в учнів почуття громадянської відповідальності за збереження природного середовища як важливого фактора існування людини, його соціальної і природничої компетентностей на основі засвоєння різних видів соціального досвіду, який охоплює систему інтегрованих знань про природу і суспільство, способи навчально-пізнавальної діяльності, ціннісні орієнтації в різних сферах життєдіяльності та соціальної практики. Природознавчі знання формують здатність учня розв'язувати доступні соціальні і особистісно значущі практичні і пізнавальні проблемні задачі, пов'язані з реальними об'єктами природи, у сфері відношень «людина — природа». Для того, щоб викликати у дітей свідоме ставлення до природного середовища, серед якого вони живуть, потрібно викликати у них допитливість, інтерес до природи. Неможливо любити те, про що нічого не знаєш, тому важливо дати якомога більше знань про навколишній світ. Зрозуміло, що кожне слово вчителя на уроці природознавства повинно викликати в уяві дитини образи. За дослідженнями вчених, для розпізнавання раніше невідомого предмета людині потрібна така тривалість:

- при словесному описі – 2,8 с;
- на чорно-білому фото – 1,2 с;
- на кольоровому фото – 0,9 с;
- засобами кіно і телебачення – 0,7 с;
- при показі самого об'єкта – 0,4 с.

Учні пізнають навколишній світ за допомогою всіх органів чуття. Проте основними каналами отримання інформації є зорові аналізатори. Система «вухо – мозок» пропускає за секунду 50 одиниць інформації, а система «око – мозок» – 500.

Питання психології

Тому не випадково, що 90% усієї інформації учні отримують за допомогою зору, а 10% – за допомогою слуху. «Краще один раз побачити, ніж 100 разів почути», – так говорить народна мудрість, а тому особливу увагу приділяю вибору й організації інформації на екрані, яка максимально наочно відбивала б суть досліджуваного явища або об'єкта. Учні бачать чергування зображень, на кожному з яких можуть бути текст, фотографії, малюнки, анімації, відеофрагменти, і все це може супроводжуватися звуковим оформленням. Частіше за все демонстрацію презентації супроводжую власним коментарем.

При підготовці до уроку з використанням ІКТ завжди пам'ятайте, що це УРОК, а значить, складається план заняття відповідно до цілей, використовуючи таксономію Блума. При відборі навчального матеріалу дотримуйтеся основних дидактичних принципів: систематичності та послідовності, доступності, диференційованого підходу, науковості та ін. При цьому комп'ютер не замінює вчителя, а тільки доповнює його.

Такому уроку властиві сутнісні ознаки:

- принцип адаптивності: пристосування комп'ютера до індивідуальних особливостей дитини;

- керованість: у будь-який момент можлива корекція вчителем процесу навчання;

- інтерактивність і діалоговий характер навчання: ІКТ мають здатність «відгукуватися» на дії учня і вчителя; «вступати» з ними в діалог, що і становить головну особливість методик комп'ютерного навчання;

- оптимальне поєднання індивідуальної та групової роботи;

- підтримання в учня стану психологічного комфорту при спілкуванні з комп'ютером.

Комп'ютер використовується на всіх етапах: як при підготовці до уроку, так і в процесі навчання: при поясненні нового матеріалу, закріпленні, повторенні,

контролі. При цьому комп'ютер виконує функції вчителя та робочого інструменту.

У ролі вчителя комп'ютер являє собою:

- джерело навчальної інформації;
- наочний посібник;
- тренажер;
- засіб діагностики і контролю.

У ролі робочого інструменту комп'ютер може бути:

- засобом підготовки текстів, їх зберігання;

- графічним редактором;

- засобом підготовки виступів;

- обчислювальною машиною великих можливостей.

Переваги у використанні ІКТ на підґрунті нових педагогічних технологій у початковій школі порівняно з традиційними формами навчання полягають у тому, що в учнів підвищується інтерес і мотивація до навчання, зростає їхня активність у пізнанні та творчості, самостійності пошуків знань, переживання успіху досягнень, ініціативність, а в учителя виникає можливість індивідуального підходу до учнів. Враховуючи вимоги до сучасного уроку, побудувати його так, щоб жодне заняття не обходилося без вправ творчого характеру, завдань для розвитку логічного мислення, зв'язного мовлення, формування вмінь користуватися довідковою літературою. Плануючи навчальний процес таким чином, щоб учні могли висловлювати власні думки про прочитане, побачене, почуте, зроблене.

Дослідження та практика показали, що використання ІКТ можна здійснювати на всіх етапах навчально-виховного процесу початкової школи. Як зразок практичної реалізації вище зазначеної проблеми пропоную авторську систему інтегрованих уроків «Я досліджую світ» (учителька Коваль Л. М.) для 1-го класу, в якій об'єднані з розвивальною і виховною метою нестандартні уроки з використанням ІКТ. Усі запропоновані завдання спрямовані на розвиток пізнавальної активності молодших школярів. До кожного уроку подається чітка класифікація навчальних завдань, що дає

Питання психології

можливість сформуванню уявлення про світ живої природи. Метою даних уроків є формування понять про тіла живої природи, їхню різноманітність і неповторність, допомога дитині в самореалізації, прояві ініціативності, винахідливості, допитливості, неординарності у підходах до презентації власного дослідження, формування і розвиток соціальної, природничої компетентності.

Уся серія уроків насичена цікавими творчими завданнями, що потребують креативності мислення, нестандартності у вирішенні поставлених проблем, вирішуючи які, дитина перебуває у стані пошуку і творчого спілкування. Її фантазія і творча уява постійно взаємодіють із дослідницькою діяльністю. Формується ціннісний складник особистості дитини, пробуджуються її творчі потенції, здатність до саморозвитку, креативності, що дозволяє досягти прогресивних, соціально значущих творчих результатів.

При проведенні інтегрованих уроків «Я досліджую світ» використовується демонстраційний режим застосування комп'ютера – мультимедійні презентації, відеосюжети. На таких уроках реалізуються принципи доступності, наочності. Уроки ефективні своєю естетичною привабливістю. Урок-презентація забезпечує отримання більшого обсягу інформації й завдань за короткий період. Завжди можна повернутися до попереднього слайду (звичайна шкільна дошка не може вмістити того обсягу інформації, який знаходиться на слайді).

Оскільки наочно-образні компоненти мислення відіграють винятково важливу роль у житті людини, то використання їх у вивченні матеріалу з використанням ІКТ підвищують ефективність навчання. Виконання аналітичних вправ з природознавства сприяє виробленню в учнів уміння аналізувати вивчений матеріал, виділяти суттєве, робити висновки.

Загальновідомо, що для оволодіння навчальним матеріалом потрібно його запам'ятати. Тому організувати роботу з

учнями так, щоб вона була цікавою, подавалась у незвичній для них формі, викликала позитивні емоції й глибокі почуття. Щоб діти добре запам'ятали навчальний матеріал, необхідно ставити перед ними конкретні завдання.

З метою дослідження аспектів доступності, цікавості, наочності викладу матеріалу з використання ІКТ на уроках було проведено анкетування та тестування серед учнів 2, 3, 4-их класів. Результати дослідження свідчать про позитивні зміни, які відбуваються у розвитку особистості молодшого школяра. Підвищується рівень його навчальних досягнень, він набуває вмінь аналізувати, зіставляти, робити висновки, що сприяє росту навчальних досягнень та формуванню його творчої активності.

Отже, застосування інформаційних технологій у курсі вивчення навчальної дисципліни «Я досліджую світ» створює широкий спектр можливостей для реалізації дидактичної мети, розвитку творчості, формування образного мислення та виховання любові до навколишнього світу. Отримані результати вказують не лише на покращення успішності, але й появу нових особистісних якостей у дитини (упевненість, ініціативність, самоцінність), у учнів почала вибудовуватися траєкторія власного розвитку.

Таким чином, застосування сучасних інформаційних технологій у навчанні – одна з найбільш важливих і стійких тенденцій розвитку світового освітнього процесу. Уроки з використанням ІКТ є одним з ефективних результатів інноваційної роботи в школі. Важливо одне – знайти ту межу, яка дозволить зробити урок по-справжньому розвивальним і пізнавальним, урок, на якому учні здобуватимуть знання самостійно.

Очевидно, що ІКТ – потужний педагогічний інструмент в руках учителя. А тому організація навчального процесу у початковій школі, перш за все, повинна сприяти активізації пізнавальної сфери

Питання психології

учнів, успішному засвоєнню навчального матеріалу, психічному розвитку дитини.

Переконаюсь, що проведення уроку, на якому здійснюється комплексне застосування традиційних та мультимедійних технологій, забезпечує набуття учнями не тільки глибоких та міцних знань, а й розвиває інтелектуальні, творчі здібності, формує уміння самостійно набувати нові знання та працювати з різними джерелами інформації.

Досвід роботи показує, що використання інформаційно-комунікативних технологій на уроках у початкових класах сприяє активізації творчої пізнавальної діяльності учнів, підвищує ефективність навчально-виховного процесу. Саме за такими технологіями — майбутнє сучасної початкової освіти.

Емпіричне дослідження проводилося на базі Уманської міської гімназії у початкових класах разом з учителем вищої кваліфікаційної категорії, старший вчитель Коваль Л. М. Дослідження показало: сильніші учні однаково розподілили такі види роботи на уроці, як засвоєння матеріалу з мультимедіа презентацією, самостійною і груповою діяльністю як бажаною, слабші учні однозначно надали перевагу колективним формам роботи. Уже навіть у 2 класі дітям подобається працювати самостійно з різними джерелами інформації. На питання «Чи подобаються тобі уроки з використанням комп'ютера?» майже всі дали ствердну відповідь, мотивуючи це так:

- цікаво і легко сприймати матеріал;
- можна почути думку товариша та поділитися своїми міркуванням при вирішенні проблеми;
- краще запам'ятовую;
- покращується настрій, тому легше все розумію.

Якщо порівняти відповіді учнів 2, 3, 4-их класів, то отримаємо такі результати: чим старші учні, тим більше вони мають бажання працювати в групах при створенні

спільних проєктів з мультимедіа презентаціями з допомогою учителя.

Простежимо пріоритетність мотиву «корисно» порівняно з мотивом «цікаво» під час роботи в групах над створенням спільних проєктів:

	2 клас	3 клас	4 клас
Мотив «цікаво»	16%	37%	59%
Мотив «корисно»	32%	73%	77%

На перший погляд може здатися, що створення спільних мультимедіа презентацій як результату проєктної роботи учнів є лише імітацією наукової роботи. Але якщо вникнути детальніше, то дійдемо висновку, що всі зусилля виправдані, тому що саме інтерес є рушійною силою молодшого школяра у бажанні навчатися, використовуючи різні джерела здобуття інформації, в тому числі й мережі Інтернет. Так ми вчимо дітей без примусу та насилля й організуємо роботу, основу на бажанні та задоволенні.

На запитання «Коли цікавіше готуватися до уроку?» отримали результати:

Відповідь	2 клас	3 клас	4 клас
Коли готуєшся сам	64%	48%	24%
Коли готуєшся в групах	39%	54%	79%

Дані таблиці свідчать, що чим більше здружилися діти, тим краще їм працювати разом. Вони вже навчилися добирати потрібну інформацію, освоїли технологію підготовки до уроку, вміють виділити головне та другорядне, уболівають за того, хто поруч, самі допомагають знайти відповідний матеріал, і як результат — самотужки створюють презентації до уроку. В даному випадку школярі виконують роль учителя, спрацьовує інтерактивна технологія «Навчаючи — вчуся» (О. Пометун, О. Комар). Це підтверджують і наступні показники.

На питання «Яким чином ти хочеш отримувати знання?» діти дали такі відповіді:

Відповідь	2 клас	3 клас	4 клас
Тебе вчать	47%	39%	32%
Сам когось навчаш	51%	56%	65%

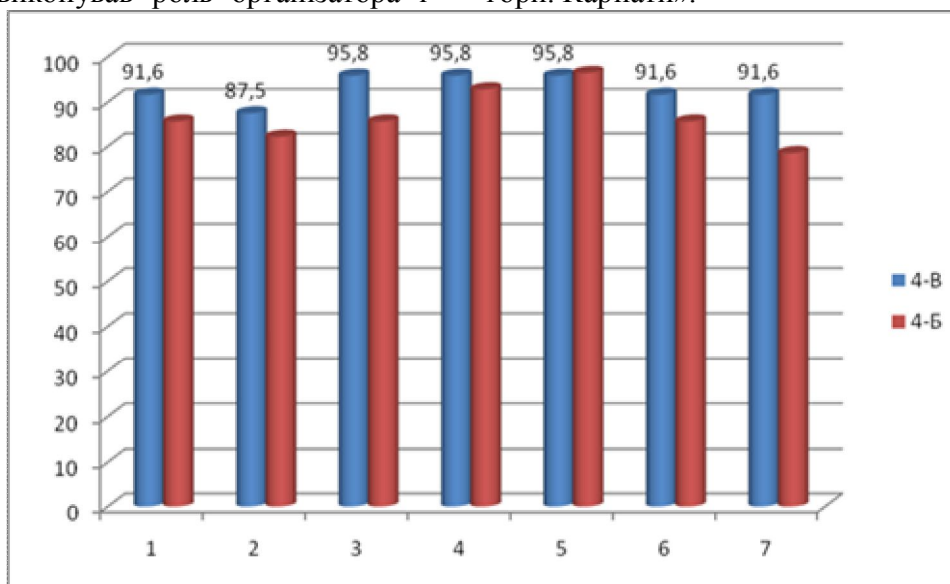
Питання психології

Даючи можливість готувати до уроку інформацію в групах, створювати презентації, учитель сприяє розвитку ініціативності, відповідальності, зацікавленості учнів. Проте не всім дітям подобаються такі форми роботи. На мою думку, це пов'язано з індивідуальними особливостями дитини, через які нею не сприймається колективна робота; нерішучість, повільність, егоїстичність тощо.

Як показують дослідження (експериментом були охоплені учні 4-их класів), інтерес до набуття знань у молодших школярів підвищувався, коли вони самостійно засвоювали новий матеріал, використовуючи ПК, а вчитель при цьому виконував роль організатора і

координатора навчального процесу. Результатами такої самостійної роботи є створення міні-проектів з мультимедіа презентацією, при створенні яких учні використовують різноманітні джерела інформації, що розширює їхній кругозір, розвиває творче мислення. Динаміку росту рівня навчальних досягнень можна прослідкувати при перевірці знань, набутих учнями, які створювали міні-проекти з використанням ПК, та отриманих знань з підручника. Перевірка знань проводилась у формі тестування.

Результати тестування з курсу «Я досліджую світ», 4 клас. Тема «Кримські гори. Карпати».

Діаграма показників рівня знань за результатами тестування.

Результати діаграми вказують на позитивні зміни рівня знань після використання мультимедіа презентації на уроках, де синім кольором відмічені показники експериментального класу.

Висновки та перспективи подальших досліджень. Проведене дослідження дозволило нам підтвердити ефективність використання ІКТ на уроках у початковій школі для підвищення мотивації учнів до навчання, розвитку розумової, емоційної та пізнавальної сфер особистості, зростає їхня активність у пізнанні та творчості, самостійність пошуків знань, переживання

успіху досягнень, ініціативність, а в учителя виникає можливість індивідуального підходу до учнів. Отже, ІКТ має виконувати певну освітню функцію, допомогти дитині зорієнтуватися в потоці інформації, сприйняти її, запам'ятати. Однак варто пам'ятати, що ІКТ повинні виступати як допоміжний елемент навчального процесу, а не основний, а всі етапи роботи мають бути чітко спланованими. Подальші дослідження будуть присвячені вивченню використання ІКТ для проведення позакласної та позашкільної роботи з учнями початкової школи.

Питання психології

Список використаних джерел

1. Бабанский Ю.К. Оптимизация учебно-воспитательного процесса. – М.: Просвещение, 1982. – 192 с.
2. Ветрова І. Перше слово “мама”, друге “комп’ютер”: Вплив комп’ютера на психологічний розвиток молодшого школяра / Відкритий урок розробки технології досвіду. – К., 2004. – № 1 – 2. – С. 49 - 51.
3. Настільна книга педагога. Посібник для тих, хто хоче бути вчителем-майстром / Упорядники: Андреева В.М., Григораш В.В. – Х.: Вид. група "Основа", 2009. – 352 с.
4. Таргоній О. Використання інформаційних технологій на уроках у початкових класах / О.Таргоній, Т.Чабанюк // Сучасна школа України. – 2011. – № 2. – С. 42 - 44.
5. <http://eprints.zu.edu.ua/13290/1/>

References

1. Babanskyi Yu.K. Optymyzatsiya uchebno-vospytatelnoho protsessa. – M.: Prosveshchenye, 1982. – 192 s. (in Russian).
2. Vietrova I. Pershe slovo “mama”, druhe “kompiuter”: Vplyv kompiutera na psykhologichnyi rozvytok molodshoho shkoliara / Vidkrytyi urok rozrobky tekhnolohii dosvidu. – K., 2004. – № 1 – 2. – S. 49 - 51. (in Ukraine).
3. Nastilna knyha pedahoha. Posibnyk dlia tykh, khto khoche buty vchytalem-maistrom / Uporiadnyky: Andrieieva V.M., Hryhorash V.V. – Kh.: Vyd. hrupa "Osнова", 2009. – 352 s. (in Ukraine).
4. Tarhonii O. Vykorystannia informatsiinykh tekhnolohii na urokakh u pochatkovykh klasakh / O.Tarhonii, T.Chabaniuk // Suchasna shkola Ukrainy. – 2011. – № 2. – S. 42 - 44. (in Ukraine).
5. <http://eprints.zu.edu.ua/13290/1/>

Резюме

Перепелиук Т. кандидат психологических наук,
доцент, Уманский государственный педагогический
университет имени Павла Тычины

НОВЕЙШИЕ ИНФОРМАЦИОННЫЕ ТЕХНОЛОГИИ ОБУЧЕНИЯ КАК МЕТОД ПОВЫШЕНИЯ ЭФФЕКТИВНОСТИ УЧЕБНОГО ПРОЦЕССА В НАЧАЛЬНОЙ ШКОЛЕ

Быстрое развитие технических и программных возможностей персональных компьютеров, распространение инновационных креативных технологий создают реальные возможности для их использования в системе образования с целью развития творческого потенциала ученика и обеспечения преемственности обучения между различными звеньями учебно-воспитательных заведений. Учитывая это – компьютерные технологии являются эффективным средством повышения интереса учащихся к обучению, а в руках умелого учителя это мощный инструмент для повышения мотивации урока, выработка у школьников умение приобретать знания самостоятельно.

Ключевые слова: ученик; новейшие информационные технологии; учебный процесс; творческий потенциал; познавательные сферы развития личности.

Summary

Pereliuk T. candidate of psychological sciences, professor
Pavlo Tychyna Uman State Pedagogical University

THE LATEST INFORMATION TECHNOLOGIES OF LEARNING AS A METHOD OF IMPROVING THE EFFICIENCY OF THE EDUCATIONAL PROCESS IN PRIMARY SCHOOL

Introduction. The rapid development of technical and software capabilities of personal computers, the spread of innovative creative technologies create real opportunities for their use in the education system in order to develop the creative potential of students and ensure continuity of learning between different levels of educational institutions.

Given this, computer technology is an effective means of increasing students' interest in learning, and in the hands of a skilled teacher it is a powerful tool to increase the motivation of the lesson, to develop students' ability to acquire knowledge independently.

Питання психології

Purpose of the article is to study the effectiveness of the use of ICT in science lessons in primary school for the development of mental, emotional, cognitive areas of primary school.

Methods: empirical research methods: questionnaires and testing, The obtained results are presented using statistical, tabular and graphical methods.

Originality. During the lessons with the use of ICT individual and group forms of work are combined, students are formed positive motivation for effective cooperation, which promotes the activation of cognitive abilities of students, stimulates the process of their thinking. The use of ICT in education should be aimed at human development in the modern information society, and it is the school that should teach to use an unlimited source of information - the Internet. Since the visual components of thinking play an extremely important role in human life, their use in the study of material using ICT increases the effectiveness of learning. Performing analytical exercises in science contributes to the development of students' ability to analyze the material studied, to highlight the essential, to draw conclusions.

Conducting a lesson, which is a comprehensive application of traditional and multimedia technologies, provides students with not only deep and solid knowledge, but also develops intellectual, creative abilities, develops the ability to independently acquire new knowledge and work with different sources of information.

Conclusion. Thus, ICT should perform a certain educational function, help the child navigate the flow of information, perceive it, remember. However, it is important to remember that ICTs should be an ancillary element to the learning process, not a core one, and all stages of work should be clearly planned. Further research will focus on the use of ICT for extracurricular and extracurricular activities with primary school students.

Key words: student; the latest information technologies; learning process; creative potential; cognitive areas of development.

Received/Поступила: 17.10.2020